

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ความเข้าใจของชุมชน และความเป็นไปได้ในการจัดการแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศระหว่างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อนและอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว จังหวัดระนองและจังหวัดชุมพร ซึ่งพื้นที่ป่าถูกตัดขาดออกจากกันโดยทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4006 ระหว่างกิโลเมตรที่ 64-66 ทำการศึกษาชุมชนที่ตั้งอยู่โดยรอบบริเวณพื้นที่แนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ ในรัศมี 2.5 กิโลเมตร ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อคัดเลือกครัวเรือนเพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาตามสูตรการคำนวณของ Taro Yamane จำนวน 117 ครัวเรือน ในพื้นที่ 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร บ้านราชกรูดและบ้านห้วยน้ำใส อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และเก็บรวบรวมข้อมูลครัวเรือนดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วย ประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทางประชากร ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่า รวมถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าชุมชนเห็นความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรสัตว์ป่าในพื้นที่ รู้ถึงประโยชน์ของการมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และรับรู้ถึงประโยชน์ของการมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และรู้ถึงผลกระทบในการบุกรุกทำลายป่า เห็นด้วยกับการประกาศพื้นที่ป่าที่สมบูรณ์เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ประชาชนในชุมชนจะเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าเพียงส่วนน้อยเท่านั้น โดยประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จะรับรู้ข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ แต่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ เนื่องจากไม่ได้รับความเดือดร้อน การรบกวน หรือผลกระทบจากสัตว์ป่า ส่วนใหญ่จึงไม่เห็นถึงความสำคัญและไม่เห็นด้วยกับการจัดทำแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศในพื้นที่

คำสำคัญ : แนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
วิธีการดำเนินการ	3
การตรวจเอกสาร	5
ผลและวิจารณ์	18
ผล	18
วิจารณ์	29
สรุปและข้อเสนอแนะ	30
สรุป	30
ข้อเสนอแนะ	31
เอกสารอ้างอิง	32
ภาคผนวก	33

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ที่ตั้งและขอบเขตเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน	9
2. ที่ตั้งและขอบเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว	13
3. ที่ตั้งหมู่บ้านและที่ตั้งแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศระหว่างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อนและอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว	17

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รายชื่อที่ตั้งหมู่บ้านที่ทำการศึกษา	18
2 ข้อมูลทั่วไปของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	19
3 ประวัติการตั้งถิ่นฐานของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	19
4 อาชีพหลักและอาชีพรองของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	21
5 รายได้ทั้งหมด ปัญหาจากการประกอบอาชีพและสาเหตุที่ทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่ายในรอบปีที่ ผ่านมา	21
6 การพึงพิงทรัพยากรธรรมชาติ, ประสบการณ์การเก็บหาของป่าและความรู้สึกต่อปริมาณทรัพยากรในพื้นที่ของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	23
7 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	23
8 แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เข้าถึงชุมชนได้ดีที่สุด	24
9 ทศคติของชุมชนบ้านบางมันที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ	25
10 ความคิดเห็นของชุมชนบริเวณรอบแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ ต่อการบริหารจัดการป่าแบบมีส่วนร่วม	26
11 ความคิดเห็นและการยอมรับของชุมชนบริเวณแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศต่อการจัดทำแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ	27